

چرا اروپا باید تجارت با ایران را حفظ کند؟

اروپانقش مهم تری در مذاکرات آینده خواهد داشت. آمریکا ابتدا تحریم های اقتصادی را وضع کرد و بعد خواستار گفت و گو با تهران شد.

اروپانقش مهم تری در مذاکرات آینده خواهد داشت. آمریکا ابتدا تحریم های اقتصادی را وضع کرد و بعد خواستار گفت و گو با تهران شد. اما اروپا باید رویکرد دیگری را دنبال کند. اروپا به جای اتکا به ساز و کار اینستکس باید از تجارت خود با ایران برای پیشبرد اهداف دیپلماتیک بهره برداری کند.

پایگاه خبری تحلیلی انتخاب: پلومبرگ نوشت: آیا اروپا می تواند تجارت خود با ایران را حفظ کند؟ ماه گذشته امانوئل ماکرون، رئیس جمهور فرانسه یک بسته اعتباری 17 میلیارد دلاری را برای پایبند نگه داشتن ایران به توافق هسته ای پیشنهاد کرده بود. اما این طرح در نهایت به جایی نرسید. قدرت های اروپایی همچنین در ماه های گذشته در حال تلاش برای عملیاتی کردن مکانیزمی با نام ساز و کار ویژه مالی یا اینستکس بوده اند. هدف از این ساز و کار تسهیل تجارت با تهران عنوان شده بود. اما این طرح هنوز فعال نشده است. بیشتر شرکت های اروپایی از معامله با ایران پرهیز می کنند. واردات نفت اروپا از ایران نیز تقریباً به صفر رسیده است.

به گزارش سرویس بین الملل «انتخاب»، در ادامه این مطلب آمده است: هم زمان با ادامه کمپین تحریم فشار حداکثری دولت ترامپ علیه جمهوری اسلامی، شاید به نظر برسد که اروپا به ابزارهای لازم برای محافظت از تجارت با ایران دسترسی ندارد.

اما چنانچه نگاه دقیق تری به داده تجارت آزاد داشته باشیم، تصویر کاملاً متفاوتی پدیدار میشود. فناوری شرکت های اروپایی به طور گسترده در اقتصاد ایران به ویژه در بخش صنعتی بزرگ این کشور مورد استفاده قرار می گیرد. در حال حاضر یک سوم نیروی کار ایران در بخش صنعت حضور دارند. به عبارت دیگر، این موضوع نادیده گرفته شده است که صادرات ماشین آلات، قطعات و تجهیزات حمل و نقل اروپا در مقایسه با واردات نفت ایران شاخص مهم تری برای ارزیابی سطح تجارت بین دو طرف محسوب می شود.

اما از زمان اعمال تحریم های ثانویه آمریکا در نوامبر سال 2018، ارزش صادرات اروپا به ایران تقریباً نصف شده است. پیش از وضع تحریم ها به طور متوسط ارزش صادرات ماهانه اتحادیه اروپا به ایران 970 میلیون دلار بود. اما در طول ده ماه بعد این رقم به 433 میلیون دلار کاهش پیدا کرد. بخش صنعتی ایران به طور عمده تحت تسلط بنگاه های دولتی قرار دارد. بیشتر این بنگاه ها در لیست تحریم های وزارت خزانه داری ایران قرار دارند و به همین خاطر شرکت های اروپایی روابط تجاری خود با آن ها را قطع کرده اند.

اما با وجود موانع موجود، اروپا همچنان میلیاردها دلار قطعه، ماشین آلات و تجهیزات حمل و نقل به ایران صادر می کند. باید به این موضوع اشاره کرد وزارت خزانه داری آمریکا صادرات به شرکت های خصوصی ایران از جمله شرکت های فعال در بخش انرژی را منع نکرده است.

مقامات اروپایی باید به تلاش های خود برای ادامه تجارت با ایران ادامه دهند. اگرچه بسیاری از مقامات ایرانی رهبر کشور در هفته های اخیر با لحن خصمانه ای در مورد اروپا صحبت کرده اند، اما ایران برای نجات دادن اقتصاد خود به اتحادیه اروپا نیاز دارد.

متأسفانه این سوء برداشت رایج در بین بسیاری از تحلیل گران وجود دارد که کمپین تحریم های چند جانبه علیه ایران بین سال های 2006 تا 2016 از جمله تحریم های اتحادیه اروپا موجب نزدیک تر شدن تهران به چین شده بودند. البته سطح تجارت بین ایران و چین در این مدت به مقدار قابل توجهی افزایش پیدا کرد. سطح صادرات محصولات صنعتی چین بین سال های 2007 تا 2015 از 2.9 میلیارد دلار به 7.8 میلیارد دلار در سال رسید. اما چین در طول این دوره به عنوان یکی از صادرکنندگان بزرگ محصولات صنعتی در دنیا ظهور پیدا کرده بود. آمارهای موجود نشان میدهند که روابط تجاری چین با بسیاری از کشورها گسترش پیدا کرده است.

اما بعد امضای توافق هسته ای برجام و برداشته شدن تحریم های اقتصادی دوباره شاهد از سرگرفته شدن صادرات اروپا به ایران بودیم. با وجود تسلط چین بر بازارهای جهانی، شرکت های اروپایی دوباره توانستند سهم خود در صادرات

دلیل این موضوع وابستگی دو طرف به یکدیگر بود. صنایع ایران در اوایل دهه 2000 آخرین مرحله مدرن سازی خود را طی کردند. در این سال ها شرکت های اروپایی در زمینه تاسیس کارخانجات و انتقال فناوری به ایران پیشرو بودند. مهندسان فرانسوی در بخش خودرو، مهندسان آلمانی در بخش لوکوموتیو و مهندسان ایتالیایی در صنعت غذایی ایران مشغول به کار شدند.

ایران برای ادامه کار خطوط مونتاژ خود به واردات قطعات اروپایی نیاز داشت. شرکت های چینی در طول سال های بعد نتوانستند وابستگی ایران به اروپا را از بین ببرند. باید به این موضوع اشاره کنیم که ایران شدید ترین تحریم های بین المللی را برای یک مدت کوتاه بیست ماهه بین ژانویه 2012 تا نوامبر 2013 تجربه کرد. در نهایت مذاکرات هسته ای به لغو تحریم های بخش خودرو ایران منجر شد. به همین خاطر مدیران صنایع ایران احساس نمی کردند که نیازی به قطع وابستگی خود به فناوری و قطعات اروپایی دارند. تغییر دادن زنجیره های تامین در روابط تجاری سال ها طول می کشد.

اگرچه ارزش کلی تجارت اروپا با ایران کاهش یافته است، اما شرکت های اروپایی هنوز نقش مهمی در آینده اقتصاد ایران دارند. سیاست مداران ایرانی نمی توانند روابط خود با غرب را کنار بگذارند. اروپا باید از این جایگاه ویژه خود به خوبی بهره برداری کند.

ایران در طول ماه های اخیر تعدادی از تعهدات خود در چارچوب توافق هسته ای را به حالت تعلیق درآورده است. ممکن است برخی در اروپا خواستار وضع مجدد تحریم های اتحادیه اروپا علیه تهران شوند. چنین تحریم هایی می توانند ادامه تجارت با ایران را غیر ممکن کنند. دولت ترامپ تاکنون از تمام توان خود برای اعمال فشار اقتصادی علیه جمهوری اسلامی استفاده کرده است. اما اروپایی ها هنوز تمایلی به محلق شدن به کمپین فشار ترامپ ندارند.

بنا براین، اروپا نقش مهم تری در مذاکرات آینده خواهد داشت. آمریکا ابتدا تحریم های اقتصادی را وضع کرد و بعد خواستار گفت و گو با تهران شد. اما اروپا باید رویکرد دیگری را دنبال کند. اروپا به جای اتکا به ساز و کار اینستکس باید از تجارت خود با ایران برای پیشبرد اهداف دیپلماتیک بهره برداری کند.